

Koncerndirektiv för Pedersöre kommunkoncerns dottersamfund

1. Koncerndirektivets syfte
2. Tillämpningsområde
3. Behandling och godkännande av koncerndirektivet
4. Koncerndirektivets bindande karaktär
5. Styrning och ledning av kommunkoncernen
6. Dottersammanslutningarnas förvaltningsorgan
7. Inhämtande av ägarens förhandsuppfattning och dottersamfundets upplysningsskyldighet
8. Koncernrapportering
9. Information och kommunikation
10. Revision
11. Intern kontroll, riskhantering, förberedelser inför störningssituationer och undantagsförhållanden samt intern revision
12. Personalpolitik
13. Centraliserade koncernverksamheter och anskaffningar
14. God förvaltningssed och förfarandet vid bolagsstämma

1. Koncerndirektivets syfte

Genom koncerndirektivet skapar kommunen i enlighet med sina mål ramar för ägarstyrningen av dottersamfund som hör till Pedersöre kommunkoncern. Koncerndirektivet har som syfte att förenhetliga styrningen av kommunkoncernens dottersamfund, öka transparensen i verksamheten, förbättra kvaliteten på den information kommunen får från samfundet och effektivisera informationsförmedlingen. Avsikten med koncerndirektivet är att stödja kommunkoncernens ledningsföresättningar och ägarstyrningen så att koncernen kan ledas och styras genom enhetliga direktiv och verksamhetsprinciper.

2. Tillämpningsområde

Koncerndirektivet gäller kommunen och de dottersamfund där kommunen är majoritetsägare.

Vid ägarstyrningen av intressesamfund följs kommunens koncerndirektiv till tillämpliga delar.

3. Behandling och godkännande av koncerndirektivet

Koncerndirektivet godkänns av kommunfullmäktige i Pedersöre.

Koncerndirektivet behandlas och godkänns vid bolagsstämman och i styrelsen för de dottersamfund där kommunen har bestämmande inflytande. Samtidigt förbinder sig koncernens dottersamfund att iaktta koncerndirektivet i sin helhet

4. Koncerndirektivets bindande karaktär

Koncerndirektivet iakttas i koncernens dottersamfund om inget annat följer av lagstiftningen för dem, bolagsordning, stadgar eller aktieägaravtal. I sin ägarstyrning ska kommunen beakta den princip om jämbördigt bemötande av samfundets ägare som ingår i lagstiftningen för respektive samfund. Ägarstyrningen får inte skötas så att beslut eller åtgärder av samfundet är ägnade att ge en enskild ägare eller någon annan obefogad fördel på bekostnad av samfundet eller andra ägare.

Om enskilda anvisningar som baserar sig på koncerndirektivet står i konflikt med lagstiftning som gäller samfundet, iakttas den tvingande lagstiftningen. Samfundets ledning ska utan dröjsmål ge en skriftlig redogörelse om en konflikt till koncernledningen.

5. Styrning och ledning av kommunkoncernen

Koncernledningen utgörs av:

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Kommunstyrelsens ekonomi- och koncernsektion
- Kommundirektören

Kommunfullmäktige i Pedersöre:

- beslutar om grundande av nya koncernsammanslutningar. Samtidigt fastställs på vilket sätt samfundet förverkligar kommunens verksamhetsidé och bidrar till att uppfylla kommunens mål
- fastställer ägarpolitiken, godkänner de allmänna målen och verksamhetsprinciperna för ledningen av kommunkoncernen och har den högsta kontrollen över kommunkoncernens verksamhet
- godkänner målen för hela kommunkoncernens verksamhet och för de viktigaste dottersammanslutningarna
- godkänner principerna för ägarstyrning samt koncerndirektiv
- utser kommunens representanter till samkommunernas högsta beslutande organ

Kommunstyrelsen i Pedersöre:

- leder kommunkoncernen
- övervakar att de sammanslutningar som hör till kommunkoncernen verkar i enlighet med de mål och den ägarpolitik som kommunfullmäktige satt upp
- lägger fram förslag och rapporterar till kommunfullmäktige om riktlinjer för ägarpolitiken och principerna för koncernstyrningen

Ekonomi- och koncernsektionen:

- bereder beslut om förvärv och överlåtelse av strategiska aktieinnehav samt godkänner aktieägaravtal, bolagsordningar och övriga handlingar.
- lägger fram förslag till kommunstyrelsen om riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen
- utser kommunens företrädare till dottersammanslutningarnas och intressesammanslutningarnas bolagsstämmor
- nominerar medlemmar till och ger förslag till ordförande för dottersammanslutningarnas och intressesammanslutningars styrelser
- följer aktivt med verksamheten i samfund som ingår i kommunkoncernen och granskar uppfyllelsen av sammanslutningens operativa mål
- beslutar om intern revision och ger vid behov åtgärdsförslag ifall att missförhållanden upptäcks
- upprätthåller och utvecklar rapporteringen och informationsförmedlingen mellan koncernledningen och koncernsamfunden i samråd med koncernsamfundens ledning
- ger anvisningar till de personer som företräder kommunen i koncernsamfundens förvaltningsorgan om hur kommunen ställer sig till de frågor som behandlas
- bereder en strategi för kommunens näringspolitik
- delar årligen ut Pedersöre kommuns företagpris i enlighet med de stadgar som kommunstyrelsen fastställt
- övervakar kommunens riskhantering
- övervakar kommunens upphandlingsverksamhet och godkänner årligen ett upphandlingsprogram för varor och tjänster
- beslutar om interna servicepriser och hyror
- lägger fram förslag till kommunstyrelsen gällande strategiskt viktig anskaffning och försäljning av fast egendom

Kommundirektören:

- leder kommunkoncernen och koordinerar ägarstyrningen
- utser kommunens företrädare till andra än dotter- och intressesammanslutningarnas bolagsstämmor eller årsmöten och ger anvisningar gällande val av styrelsemedlemmar
- anordnar måldiskussioner med koncernsamfundets ledning

6. Dottersammanslutningarnas förvaltningsorgan

Styrelsens sammansättning ska reflektera olika bakgrunder, perspektiv och special expertis-områden så att varje styrelse i enlighet med verksamhetsområdets omfattning har tillräcklig expertis i ekonomi och affärsverksamhet och förmåga att styra och stöda ifrågavarande sammanslutnings operativa ledning i utvecklingen av sammanslutningen och uppnåendet av de uppställda målen.

Styrelsen för varje sammanslutning skall som kollektiv inneha tillräckliga kunskaper och kompetens åtminstone i:

- ärenden som hänför sig till sammanslutningens verksamhetsområde och affärsverksamhet,
- ledning av en sammanslutning av motsvarande storlek,
- koncern- och ekonomiförvaltning,
- strategi,
- intern kontroll och riskhantering,
- god förvaltningspraxis,
- kommunkoncernens verksamhet och mål och kommunens etiska värden,
- företagsansvar (inklusive personalärenden).

Styrelsens verksamhetsperiod är två år om det inte finns en särskild orsak att avvika från detta vid en enskild sammanslutning. Ur ett styrelsearbets- och kontinuitetsperspektiv försöker man bygga upp ett system, där hälften av styrelsen står i tur att avgå varje år. Den första verksamhetsperioden utses de styrelsemedlemmar som ät i tur att avgå genom lottning.

Styrelsens mötesarvode bestäms enligt kommunstyrelsens mötesarvode i kommunens arvodesstadga.

7. Inhämtande av ägarens förhandsuppfattning och dottersamfundets upplysningsskyldighet

Ett dottersamfund måste redan i beredningsskedet inhämta ägarens förhandsuppfattning då beslut fattas om ärenden som kan ha en betydande inverkan på dottersamfundets, kommunens eller koncernens verksamhet eller ekonomiska ställning eller ansvar. Dottersamfundets styrelseordförande ansvarar för att förhandsuppfattningen inhämtas.

Förhandsuppfattning ska begäras för åtminstone följande ärenden:

- grundande och upplösning av dotterföretag

- väsentlig ändring av bolagsordningen eller verksamhetsidén
- aktieemission eller annan ändring av kapitalstrukturen
- fastighets- och företagsaffärer
- teckning av aktier, om förvärv eller ägande av aktier inte särskilt har getts i uppdrag till samfundet
- investeringar som inte hör till den ordinarie verksamheten eller som har en indirekt anknytning till denna och finansieringen av dessa
- beviljande av lån samt beviljande av säkerheter, borgen eller andra betydande penningförpliktelser som är bindande för sammanslutningarna
- principiellt eller ekonomiskt betydande avtal
- annan omständighet som avsevärt påverkar bolagets resultat och risker
- betydande personalpolitiska avgöranden, val och anställning av verkställande direktör eller motsvarande samt införande och ändring av resultatbonussystem
- förslag till vinstutdelning som läggs fram till bolagsstämman, om det avviker från bolagets normala vinstutdelningspraxis
- överlåtelse av sammanslutningens egendom eller försättande av sammanslutningen i konkurs eller likvidation eller saneringsförfarande

Inhämtande av ägarens förhandsuppfattning ändrar inte den juridiska ställningen eller det juridiska ansvaret för dottersammanslutningens ledning. Andra än dottersamfund ska informera koncernledningen om ovan nämnda frågor. Kommunens företrädare i respektive samfund ansvarar för att koncernledningen informeras.

8. Koncernrapportering

Kommunens dottersamfund skall delge kommunen samfundets uppföljningsrapporter, bokslut, revisionsberättelser och mellanbokslut. För uppgörande av koncernbokslut skall dottersamfundet lämna in bokslutsuppgifterna till ekonomiavdelningen för utgången av februari månad

Koncernsamfundet ska ha en räkenskapsperiod som motsvarar kalenderåret. Delårsrapport per 30.4 och 31.8. gällande utvecklingen av samfundets verksamhet och ekonomi inlämnas till kommunen på det sätt som koncernledningen meddelar. Dottersamfundet skall dessutom rapportera skilt ifall verksamheten inte utvecklas enligt förväntningarna.

Dessutom ska sammanslutningarna före räkenskapsårets början lämna in budget för det räkenskapsår som börjar till koncernledningen. Väsentliga förändringar som görs i budgeten under räkenskapsåret ska rapporteras till koncernledningen.

9. Information och kommunikation

Enligt kommunallagen skall kommunen informera invånarna om sin verksamhet. Informationskyldigheten gäller hela kommunkoncernen. Dottersammanslutningar skall på eget initiativ informera om sina tjänster, sin verksamhet och ekonomi, genom att i tillämpliga delar följa den kommunikationsplan och de informationsdirektiv som kommunen fastställer.

Dottersammanslutningarna är därtill skyldiga att informera koncernledningen separat innan ett betydande ärende blir offentligt. Sammanslutningens styrelseordförande ansvarar för att informationsskyldigheten förverkligas.

Kommunens förtroendevalda har rätt att få upplysningar även om dottersammanslutningarnas verksamhet i enlighet med som föreskrivs i kommunallagen, om inte annat följer av särskilda sekretessbestämmelser. Innan uppgifterna lämnas ut skall sammanslutningen bedöma huruvida uppgifterna kan ges ut utan att detta medför skada för sammanslutningen. Den förtroendevalda får inte överlåta upplysningar som hen fått tillgång till utifrån rätten till upplysningar, eftersom upplysningarna är avsedda endast för hen personligen för skötandet av förtroendeuppdraget.

10. Revision

Kommunens revisionssamfund skall väljas som revisor för kommunens dottersammanslutningar om det inte i anslutning till ordnandet av granskningen finns grundad anledning att avvika från detta.

11. Intern kontroll, riskhantering, förberedelser inför störningssituationer och undantagsförhållanden samt intern revision

Styrelsen skall se till att bolaget har ett fungerande ledningssystem och en regelbunden rapportering som står i rätt proportion till affärsverksamhetens art och omfattning.

Verksamhetsprinciper för intern kontroll

Bolagets styrelse sköter om att bolaget har fastställda verksamhetsprinciper för intern kontroll och att man i bolaget följer med hur övervakningen fungerar. Styrelsen bör regelbundet utvärdera hur bolagets interna kontroll och riskhanteringssystem fungerar.

Riskhantering

Styrelsen skall se till att riskerna i bolagets verksamhet identifieras, bedöms och följs upp samt att det finns fastställda principer för riskhantering. Helhetsansvaret för bolagets riskhantering hör till styrelsen. Den interna revisionen och revisorn bedömer de processer i organisationen som säkrar att man har förstått de betydande riskerna och att de hanteras korrekt.

Förberedelser inför störningssituationer och undantagsförhållanden

Kommunkoncernens dottersamfund bör förbereda sig för eventuella störningssituationer genom att planera sin verksamhet på förhand i en beredskapsplan. Ansvar för uppgörande av en beredskapsplan samt räddningsplan bör även beaktas i dottersamfundens eventuella underleverantörsavtal och avtal om köptjänster.

Intern revision

Styrelsen skall sköta om att bolagets interna kontroll är ordnad på ett behörigt sätt och i rätt proportion till affärsverksamhetens art och omfattning. Kommunens ekonomi- och utvecklingsdirektör konsulterar och bedömer vid behov de processer i samfundet, genom vilka man säkerställer att den interna kontrollen är ordnad på ett behörigt sätt, att man har förstått de betydande riskerna och att de hanteras korrekt.

12. Personalpolitik

Gemensamma personalpolitiska principer för koncernen finns dokumenterade i kommunens personalpolitiska program

Effektivt utnyttjande av resurserna

Koncernsammanslutningens styrelse beslutar om organisationsmodell för sammanslutningen efter att ha förhandlat om den med koncernledningen. I större operativa bolag kan styrelsen besluta om utnämning av en verkställande direktör. Om verkställande direktörens uppdrag sköts som bisyssla, skall en anmälan om bisyssla göras.

Dottersammanslutningarna har rätt att anställa personal och avsluta personalens anställningsförhållanden i enlighet med affärsekonomiska principer. Vid anställande av personal skall dottersammanslutningarna i den omfattning det är möjligt beakta interna förflytningsbehov inom koncernen. Personalresurserna utnyttjas så flexibelt som möjligt inom hela koncernen. Personal som utför arbete för flera koncernbolags räkning anställs i regel av Pedersöre kommun.

Koncernbolagens personal kan delta i koncernens interna arbetsrotation.

Avlöning av personal

I avlöningsfrågor och tolkning av kollektivavtal iakttas en gemensam linje inom koncernen. Kommunens personalsekreterare verkar som arbetsgivarens representant i hela koncernen vid tillämpning av avtalen och utfärdar enhetliga tillämpningsdirektiv.

Bolagets verkställande direktör beslutar om löneförmånerna för bolagets personal i samråd med styrelseordföranden och kommunens personalsekreterare.

Övriga personalförmåner

Koncernen har enhetliga principer för personalutveckling och deltagande i utbildning. Koncernbolagens personal kan delta i utbildningar som kommunen ordnar.

Personalförmånerna ligger på samma nivå inom koncernen. Arbetsgivarens stöd för personalens arbetshälsa- och rekreationsverksamhet ligger på samma nivå inom hela koncernen. Det samma gäller användningen av arbetstid för arbetshälsöverksamhet av rekreationsnatur.

Beslut om innehållet i personaltjänsterna omfattas av samarbetsförfarandet. Varje koncernbolag svarar för personaltjänsternas kostnader.

Samarbete

En förtroendemann som är anställd av kommunen kan inom ramen för ett avtal som ingåtts med kommunen företräda även organisationsmedlemmar som är anställda av ett koncernbolag.

13. Centraliserade koncernfunktioner och anskaffningar

Mellan kommunen och sammanslutningarna ska sådana upphandlingar samt köp och försäljning av tjänster eftersträvas att de ur totalekonomisk synpunkt blir så fördelaktiga

som möjligt. I sin upphandlingsverksamhet iakttar koncernsammanlutningarna kommunens upphandlingsdirektiv och deltar i beslutade upphandlingssystem.

Kommunen och dottersammanslutningarna samarbetar kring ordnandet av stödfunktioner då det är till nytta med tanke på hela koncernen. Samarbete kan bedrivas bl.a. i följande ärenden:

- Finansiering
- Försäkring
- Personalanvändning
- Personalservice
- Upphandling
- Användning av fordon och maskiner

Koncernens samarbete i ovanstående frågor koordineras av kommunens ekonomi- och utvecklingsdirektör

14. God förvaltningssed och förfarandet vid bolagsstämmor

Bolaget eller annat samfund bör inom hela sin verksamhet iaktta god förvaltningssed.

Bolagsstämmans tidpunkt och de ärenden som skall behandlas på bolagsstämman skall meddelas den av kommunen utnämnda representanten senast två veckor före stämmodidpunkten. I samband med stämmokallelse skall behövt mötesmaterial skickas. Om det p.g.a. praktiska skäl inte är möjligt att iaktta ovan nämnda tidtabell, skall man skilt komma överens om avvikande förfarande.

Bolagets styrelseordförande samt verkställande direktör skall närvara vid bolagsstämman.
